

Komentar in karta: 1/129

SLA V614 'snaha'

Jožica Škofic

1. Gradivo

Za pomen 'sinova žena', knj. *snáha* (*á*), je najpogostejši in zemljepisno najbolj razširjen leksem *snaha* (v T128 in T332 ima oznako novo in v T280 mlajše, v T035 ima oznako pismeno, v T167, T176 in T317 ima oznako knjižno, v T213, T236 in T310 pa oznako redko). V osrednjėslovenskem prostoru se uporablja tudi leksem (*ta*) *mlada* (pogosto kot dvojnica ob *snaha*), v primorski narečni skupini tudi *nevesta*. Na stiku z nemškim jezikom se pogosto uporablja izposojenka iz nemščine *švigertohter*. Razpršeno se uporabljajo besedne zveze *sinova žena* in *od sina žena/ženska* (v T263 se ob tem uporablja tudi leksem *nevesta*, vendar samo »od začetka«). Za T006, T007 in T011 je zapisano, da se tam uporablja nemška beseda, ki pa ni navedena.

2. Morfološka analiza

snaha < **snъx-a* 'snaha'

(*ta*) **mlada** < (**t-*) *mold-a-j-a* 'mlada' ← (**ta*/**tъ*/**tě*/**tę* 'ta') + **mold-ъ* 'mlad'

nevesta < **nevěst-a* 'nevesta'

švigertohter < *(*švigartoxtr*)-∅ ← nem. *Schwiegertochter* 'snaha'

od sina žena/ženska < **otъ syn-a žen-a/žen-ъsk-a-j-a* ← **otъ* 'od' + **syn-ъ* 'sin' + **žen-a* 'žena'

sinova žena < **syn-ov-a žen-a* ← **syn-ъ* 'sin' + **žen-a* 'žena'

kunjada < *(*kuňad*)-*a* ← furl. *cugnade*, ben. it. *cognada* 'svakinja'

noviča < *(*novič*)-*a* ← furl. *nuvice* ali < **nov-i-č-a* ← **nov-i-ti* (dalje gl. *novič*, V613 *zet* (1/128))

3. Posebnosti kartiranja

S črno izofono je označena nesplošnoslovenska glasovna sprememba **ǣ* > *e* (**snъx-a* > *sneha*), z zeleno izofono pa sprememba **VxV* > *VjV* (**snъx-a* > *sneja*). Kot enkratnici sta kartirana (morda nerelevantna) odgovora *kunjada* v T101 (vendar ta zapis ni zanesljiv) in *noviča* z oznako »starejše« ob *nevesti* v T092. Kot enkratna besedna zveza z *žena* je kartiran odgovor *sinova žena* v T004. Kot tretji odgovor v posamezni točki so z znakom za komentar kartirani leksemi *snaha* v T128, T231, T247, *nevesta* v T133, T234, T236 in T288, *ta mlada* v T279 ter opisno poimenovanje *od tega žena* v T206 oz. navedba, da se kličejo kar po imenu, v T035.

4. Uporabljena dodatna literatura

Lekše 1893; Ravnik 1996; Škofic 2004

5. Primerjaj

SLA: V244 'ženin', V245 'nevesta', V613 'zet' (1/128); OLA: 1857; ALE: 470; SDLA-SI: /; ALI: 1485; ASLEF: 2155; HJA: 548